

CONTRIBUȚII LA STUDIAREA GEOGRAFIEI ÎMPRUMUTURILOR SLAVE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(pe baza „Atlasului lingvistic român”)¹

G. MIHĂILĂ

Studierea elementelor slave din limba română a intrat într-o fază nouă o dată cu publicarea primelor volume ale *Atlasului lingvistic român*, care au permis să se localizeze, cu precizie nebănuită înainte, diversele împrumuturi slave pe teritoriul limbii române. Importanța geografiei lingvistice pentru cercetările etimologice, în particular pentru cele de etimologie slavo-română, a început să fie tot mai des subliniată, atît de către cercetătorii din țară, cît și din străinătate.

În ultimul timp, la cel de al IV-lea Congres internațional al slaviștilor (Moscova, 1958) și la ședințele Comisiei pentru atlasul comun al limbilor slave (Conferințele din 1959 — Varșovia, 1960—Budyšin, 1961 — Praga, 1962 — Budapesta), s-a pus problema în ce măsură elementele slave din limba română (și din alte limbi neslave) pot fi folosite în atlasul comun al limbilor slave și — ceea ce este mai important — ce valoare pot avea datele dialectale respective pentru realizarea Țelurilor pe care și le pune atlasul. În acest sens s-au pronunțat profesorii S. B. Bernstein, R. I. Avanesov și Zd. Stieber în referatele prezentate la Congresul de la Moscova², care au subliniat necesitatea folosirii datelor dialectelor românești, maghiare etc. la întocmirea atlasului. Problema a fost ulterior dezbătută la conferința dialectologică internațională de la Varșovia, la care dr. P. Király a prezentat un referat din partea delegației maghiare, în care punea sub semnul întrebării utilitatea materialului dialectal maghiar pentru *Atlasul comun al limbilor slave*³. Un referat similar, dar cu

¹ Versiune modificată și completată a articolului *Geografia zapożyczeń słowiańskich w języku rumuńskim (na podstawie Rumuńskiego Atlasu Językowego)*, care va apărea în „Prace Filologiczne”, XIII (volumul omagial W. Doroszewski).

² Vezi R. I. Avanesov și S. B. Bernstein, *Лингвистическая география и структура языка. О принципах общеславянского лингвистического атласа*, Moscova, 1958; Z. Stieber, *O projekcie ogólnosłowiańskiego atlasu dialektologicznego*, în *Славянская филология*, I, Moscova, 1958, p. 129—135; cf. G. Mihăilă, *Problemele atlasului comun al limbilor slave la al IV-lea Congres al slaviștilor (Moscova, 1—10 sept. 1958)*, SCL, IX, 1958, nr. 4, p. 537—541.

³ Cf. cele scrise de prof. S. Urbańczyk pe marginea Conferinței de la Varșovia: „S-a discutat, în legătură cu aceasta, ce poate da cercetarea elementelor slave din vocabularul graiurilor românești și maghiare. Referatul dr. Király despre elementele slave în graiurile maghiare a provocat un anumit scepticism, în schimb mari speranțe se leagă de graiurile românești” (*Międzynarodowa konferencja słowiańskich dialektologów w Warszawie*. „Język Polski”, XXXIX 1959, z. 5, p. 391).